

ÚROVNĚ PRO OVĚŘOVÁNÍ DOSAŽENÍ OVU NA KONCI 9. TŘÍDY

3A Žák aktivně utváří vlastní identitu ve vztazích a v návaznosti na křesťanské poselství.

3A1 Žák analyzuje své životní hodnoty, porovnává je s křesťanským učením a objevuje možnosti upevnění sebepojetí a osobnostního rozvoje.

Návrh ověřovacích otázek

Jaké hodnoty jsou pro Tebe v životě nejdůležitější? Proč právě tyto?

Vyučující pozoruje jasné pojmenování a zdůvodnění žákova žebříčku hodnot.

Kde ses s těmito hodnotami setkal (rodina, škola, přátelé, víra, kultura)?

Vyučující sleduje schopnost rozlišit vlivy formující žákovy hodnoty a postoje.

Můžeš uvést situaci, kdy ses podle své hodnoty rozhodl? Jak to dopadlo?

Vyučující se ptá na propojení žákovy hodnoty s osobní zkušeností.

Které hodnoty vnímáš jako podobné/shodné s křesťanským učením a v čem?

Vyučující sleduje schopnost žáka srovnat uvedené hodnoty se zdroji křesťanské etiky.

Existují hodnoty, které lidé ve společnosti zdůrazňují, ale Ty s nimi nesouhlasíš?

Vyučující pozoruje úroveň kritického myšlení žáka a jeho schopnost obhájit své hodnoty.

Jak Ti křesťanské učení může pomoci upevnit Tvůj obraz sebe sama?

Vyučující sleduje žákovu schopnost reflexe vztahu mezi vírou a sebepojetím.

Jaké konkrétní kroky bys chtěl udělat pro svůj osobní rozvoj v příštích letech?

Vyučující sleduje žákovu schopnost plánovat a stanovovat realistické cíle.

Návrh ověřovacích aktivit

Hodnotový žebříček

Žáci seřadí vybrané hodnoty (rodina, přátelství, spravedlnost, víra, svoboda, úspěch, solidarita apod.) podle důležitosti a obhajují své pořadí.

Diskuzní panel

Žáci ve skupině diskutují nad otázkou: „Jaké hodnoty dnes společnost potřebuje nejvíce?“ s následnou reflexí s ostatními.

Biblická paralela

Žáci analyzují podobenství (např. milosrdný Samaritán, horská řeč) a hledají souvislosti s vlastními hodnotami.

Role-play „Etické dilema“

Žáci hrají situací (pomoc kamarádovi vs. vlastní pohodlí, pravda vs. loajalita) a diskutují o možných řešeních.

Projekt „Moje cesta“

Žáci vytvoří plakát / esej / krátkou prezentaci o vlastních hodnotách, vlivech a cílech pro další rozvoj.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák pojmenuje alespoň jednu svou osobní hodnotu, stručně vysvětlí, proč je pro něj důležitá, a uvede, jak se podobá některému z prvků křesťanského učení.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Identifikace hodnot	Žák obtížně hledá konkrétní hodnoty nebo odpovídá velmi obecně.	Žák uvede jednu nebo dvě hodnoty, které jsou pro něj důležité.	Žák pojmenuje více hodnot a dokáže je jasně vymezit.	Žák pojmenuje své hodnoty systematicky a ukazuje jejich hierarchii (co je pro něj nejdůležitější).
Zdůvodnění hodnot	Žák neumí vysvětlit, proč jsou pro něj hodnoty důležité.	Žák stručně uvede, proč je pro něj jedna hodnota významná.	Žák zdůvodní více hodnot a ukáže, odkud je převzal (rodina, škola, víra).	Žák vysvětluje své hodnoty do hloubky a reflektuje jejich původ i vývoj.
Propojení s vlastní zkušeností	Žák neuvádí příklady, kdy se rozhodoval podle hodnot.	Žák uvede jednu situaci, kdy se řídil svou hodnotou.	Žák uvádí více příkladů a vysvětluje, jak jeho hodnoty ovlivňují jeho rozhodování.	Žák analyzuje své zkušenosti a ukazuje, jak hodnoty dlouhodobě formují jeho jednání.
Srovnání s křesťanským učení	Žák nepropojuje své hodnoty s křesťanstvím.	Žák uvede, že některé jeho hodnoty jsou	Žák srovnává své hodnoty s konkrétními prvky	Žák kriticky reflektuje soulad i rozdíly a hledá ve víře inspiraci pro vlastní život.

		podobné křesťanským.	křesťanského učení.	
Kritické myšlení	Žák nepřemýšlí o rozdílech mezi hodnotami své a společnosti.	Žák uvede jednoduchý příklad hodnoty, s níž nesouhlasí.	Žák dokáže vysvětlit, proč s některými společenskými hodnotami nesouhlasí.	Žák systematicky posuzuje hodnoty společnosti a zdůvodňuje své postoje.
Sebereflexe a sebezpojetí	Žák nepopisuje vztah mezi svými hodnotami a sebezpojetím.	Žák stručně uvede, jak jeho hodnota souvisí s tím, kým je.	Žák reflektuje, jak jeho hodnoty utvářejí jeho sebezpojetí a vztah k druhým.	Žák hluboce analyzuje své sebezpojetí a ukazuje, jak se formuje v souvislosti s hodnotami a vírou.

3A2 Žák vědomě udržuje pozitivní mezilidské vztahy a posuzuje své jednání na základě křesťanských principů.

Návrh ověřovacích otázek

Jak poznáš, že Tvůj vztah s kamarády nebo spolužáky je dobrý a pozitivní?

Vyučující se ptá na kritéria dobrého kamarádského vztahu, která žák poté konkrétně uvádí (důvěra, pomoc, úcta).

Můžeš uvést situaci, kdy ses rozhodl jednat s druhým s respektem, i když to nebylo snadné?

Vyučující sleduje schopnost žákovy sebereflexe v reálné zkušenosti.

Jaké křesťanské principy považuješ za důležité při budování vztahů?

Vyučující očekává pojmenování křesťanských principů (např. lásky k bližnímu, odpuštění, spravedlnosti apod.).

Zažil jsi konflikt, který jsi vyřešil v duchu křesťanských hodnot? Jak?

Vyučující sleduje, zda žák propojuje víru s řešením problémů a jak mu víra v řešení pomáhá.

Kdy ses rozhodl podle svých hodnot, i když to nebylo populární?

Vyučující pozoruje, zda žák dokáže projevit odvahu, a celkovou integritu žáka.

Jak by ses chtěl zlepšit ve svém chování k druhým lidem?

Vyučující vyžaduje žákův osobní plán změny a sebereflexe.

Jak by podle Tebe jednal Ježíš v situacích, které řešíš s přáteli nebo rodinou?

Vyučující sleduje žákovu schopnost aplikovat biblické vzory na vlastní život.

Návrh ověřovacích aktivit

Analýza konfliktu

Žáci popíší nedávný konflikt (bez jmen) v jejich třídě a společně hledají jeho řešení podle křesťanských principů.

Role-play „Jak by jednal Ježíš?“

Žáci hrají modelové situace (spor, pomluva, pomoc slabšímu) a hledají alternativní řešení.

Diskusní kruh

Žáci diskutují ve skupinách: „Co pro mě znamená respekt k druhému člověku?“ a následně reflektují s ostatními skupinami.

Sebereflexní deník

Žáci zapíší svůj příklad, kdy se rozhodovali mezi sobectvím a službou, a reflektují své jednání. Čtení před ostatními záleží na dobrovolnosti každého žáka.

Skupinový projekt „Most přátelství“

Žáci navrhují konkrétní kroky, jak posílit vztahy ve třídě (akce, pomoc slabším, podpora spolupráce).

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák uvede alespoň jeden příklad, kdy projevil respekt k druhému člověku, a stručně vysvětlí, jak se toto jednání shoduje s křesťanskými principy (např. lásky k bližnímu, odpuštění).

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Porozumění pozitivním vztahům	Žák nedokáže vlastními slovy vysvětlit, co je znakem dobrého vztahu.	Žák uvede jeden základní znak pozitivního vztahu (např. důvěra).	Žák popíše více znaků dobrých vztahů a propojí je s vlastní zkušeností.	Žák systematicky vysvětluje znaky zdravých vztahů a dokáže je ilustrovat příklady ze života.
Respekt v jednání	Žák neumí uvést příklad projevu respektu k druhým.	Žák uvede jednoduchý příklad, kdy	Žák uvádí více situací, kde se snažil chovat s respektem.	Žák ukazuje trvalý postoj respektu k druhým a inspiruje

		projevil respekt k druhému.		svým příkladem ostatní.
Aplikace křesťanských principů	Žák nepojmenuje žádný křesťanský princip vztahující se k mezilidským vztahům.	Žák uvede jeden křesťanský princip vztahu (např. lásku k bližnímu).	Žák propojí více principů s konkrétními situacemi ve vztazích.	Žák tvořivě aplikuje křesťanské principy na složitější životní situace a reflektuje jejich význam.
Řešení konfliktů	Žák má potíže popsat, jak řešit konflikt.	Žák uvede jednoduchý způsob řešení konfliktu (např. omluva).	Žák uvede více způsobů řešení konfliktu s důrazem na odpuštění a dialog.	Žák ukazuje hlubší porozumění konfliktům a aplikuje křesťanské principy na jejich řešení.
Sebereflexe	Žák se nevyjadřuje k vlastnímu chování.	Žák stručně reflektuje jednu oblast svého chování k druhým.	Žák uvádí více oblastí svého chování a hodnotí je.	Žák kriticky analyzuje své jednání a hledá cesty k jeho zlepšení.
Osobní růst	Žák neuvádí žádné způsoby, jak se zlepšit ve vztazích.	Žák uvede jeden jednoduchý krok ke zlepšení.	Žák stanoví více kroků, jak zlepšit své vztahy.	Žák tvoří dlouhodobější plán osobního růstu a reflektuje možné překážky.
Integrita	Žák nepropojuje své hodnoty s jednáním.	Žák uvede jeden příklad, kdy jednal podle své hodnoty.	Žák ukazuje více příkladů jednání v souladu se svými hodnotami.	Žák dlouhodobě prokazuje jednání v souladu se svými hodnotami, i když je to obtížné.

3A3 Žák reflektuje své místo v globálních výzvách současného světa, popisuje a navrhuje své možnosti, jak jednat podle křesťanských principů.

Návrh ověřovacích otázek

Jaké globální problémy považuješ dnes za nejzávažnější? Proč právě tyto?

Vyučující se ptá na orientaci žáka ve světových tématech (klíma, války, chudoba apod.).

Který z těchto problémů se Tě osobně nejvíce dotýká? Jak?

Vyučující sleduje schopnost propojit globální výzvu s vlastní zkušeností.

Jak by podle křesťanských principů měl člověk reagovat na problémy, jako je chudoba nebo nespravedlnost?

Vyučující sleduje aplikace biblických hodnot (solidarita, služba, spravedlnost apod.) v životě konkrétního žáka.

Které své silné stránky můžeš využít, abys přispěl k řešení nějakého problému?

Vyučující sleduje osobní uvědomění žáka a formulaci jeho zdrojů a možností k řešení.

Kdy ses zapojil do aktivity, která měla smysl pro druhé nebo pro přírodu? Jak ses u toho cítil?

Vyučující sleduje propojení víry, hodnot a zkušenosti v dobročinném jednání konkrétního žáka.

Jaké malé konkrétní kroky můžeš udělat ve svém okolí, aby byl svět spravedlivější nebo udržitelnější?

Vyučující sleduje schopnost žáka konkretizovat jeho vlastní jednání vzhledem ke světu.

Jak Tě inspiruje Ježíšovo jednání k tomu, abys přemýšlel o globálních problémech a svém místě ve světě?

Vyučující sleduje schopnost žáka aplikovat biblický příklad ve vlastním životě.

Návrh ověřovacích aktivit

Mapa globálních výzev

Žáci na plakát nebo digitální nástěnku zakreslí hlavní globální problémy (klíma, migrace, chudoba) a doplní, jak se projevují v jejich životech.

Biblická reflexe

Žáci pracují s texty (např. Horská řeč, Mt 25: „Cokoli jste učinili...“) a hledají paralely k dnešním výzvám.

Skupinový projekt „Malé kroky, velká změna“

Žáci navrhnou konkrétní aktivity třídy pro pomoc konkrétnímu člověku, přírodě nebo vybrané skupině lidí (sbírka, úklid parku, dopis politikům apod.).

Sebereflexní esej

Žáci napíší krátký text na téma: „Moje místo ve světě – co mohu udělat já?“

Debata

Žáci v menších skupinkách diskutují o tématu: „Co může změnit jednatel vs. co musí řešit společnost?“ s reflexí křesťanských postojů. Svoje výstupy představí ostatním.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák dokáže pojmenovat alespoň jeden globální problém, stručně popsat, jak se ho týká, a navrhnout jednoduchý způsob, jak by při jeho řešení jednal podle křesťanských

principů.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Orientace v globálních výzvách	Žák dokáže pojmenovat problém, ale vysvětlení je povrchní nebo nepřesné.	Žák pojmenuje problém a stručně vysvětlí jeho význam.	Žák pojmenuje problém, vysvětlí jeho dopady a uvede souvislosti.	Žák pojmenuje problém, komplexně vysvětlí jeho význam, dopady a souvislosti v globálním kontextu.
Propojení s vlastním životem	Žák ukáže jen minimální spojení problému s vlastním životem.	Žák stručně popíše, jak se problém dotýká jeho reality.	Žák konkrétně ukazuje, jak problém ovlivňuje jeho život a rodinu.	Žák hluboce reflektuje vlastní zkušenosti a dopady problému na osobní i širší kontext.
Reflexe křesťanských principů	Žák jen vyjmenuje křesťanské principy, ale nepřipojí vysvětlení.	Žák pojmenuje křesťanské principy a stručně je aplikuje na globální téma.	Žák aplikuje křesťanské principy na konkrétní situace a ukazuje jejich význam.	Žák komplexně propojuje křesťanské principy s globálními tématy, ukazuje etický rozměr a důsledky jednání.
Osobní angažovanost	Žák jen zmíní možnost přispět, bez konkrétního příkladu.	Žák uvede jednoduchý příklad vlastní angažovanosti nebo nápad, jak přispět.	Žák konkrétně popíše vlastní činnost nebo realistický plán přispění k řešení.	Žák inspiruje vlastní aktivitou a ukazuje dlouhodobou nebo inovativní angažovanost.
Kreativita v návrzích řešení	Návrhy jsou obecné, nerealistické nebo nepodložené.	Návrhy jsou konkrétní, ale s omezenou realizovatelností.	Návrhy jsou realistické, konkrétní a promyšlené.	Návrhy jsou originální, praktické, dobře podložené a mohou inspirovat ostatní.
Sebereflexe a zodpovědnost	Žák jen krátce a povrchně reflektuje svou roli.	Žák reflektuje svou roli a připojí základní úvahu nad možnostmi, jak přispět k řešení problému.	Žák hlouběji reflektuje vlastní odpovědnost a vliv, uvádí konkrétní kroky.	Žák komplexně reflektuje svou roli, možnosti přispět a dopady vlastního jednání, převzetí zodpovědnosti.

Inspirace Ježíšem	Žák jen stručně zmíní Ježíšův příklad bez propojení svých vlastních kroků.	Žák stručně propojí své jednání s jednáním Ježíše a jeho hodnotami.	Žák konkrétně ukazuje, jak se inspiroval Ježíšovým příkladem, a aplikuje jeho hodnoty v praxi.	Žák komplexně propojuje vlastní jednání s Ježíšovým příkladem, ukazuje hlubokou reflexi a je inspirací pro ostatní.
-------------------	--	---	--	---

3B Žák interpretuje biblické texty a křesťanské symboly a navrhuje, jak přispívat k mezináboženskému a interkulturnímu dialogu.

3B1 Žák analyzuje poselství vybraných biblických textů a ústřední úlohu Ježíše Krista v nich, reflektuje jejich význam pro svůj život a současnou společnost.

Návrh ověřovacích otázek

Jaké hlavní poselství nese biblický text, který jsme četli?

Vyučující sleduje, zda žák dokáže shrnout hlavní myšlenku (např. co podle něj znamená „odpustit“, „pomáhat slabým“, „důvěřovat Bohu“).

Jakou roli v tomto textu hraje Ježíš Kristus?

Vyučující pozoruje, jestli žák rozlišuje, že Ježíš je ústřední postavou (Učitel, Spasitel, Ten, kdo přináší nový pohled apod.).

Jak se toto poselství dotýká Tvého života – v rodině, škole nebo mezi přáteli?

Vyučující sleduje, zda žák přenáší biblické poselství do konkrétní osobní zkušenosti (např. „pomohl jsem kamarádovi, když měl problém“).

Najdeš paralelu mezi poselstvím tohoto textu a nějakým problémem současného světa?

Vyučující sleduje, zda žák vidí souvislost s aktuálními výzvami (např. chudoba, konflikty, pomoc uprchlíkům).

Co nám tento biblický text říká o vztazích mezi lidmi a k Bohu?

Vyučující sleduje, zda žák dokáže z biblického textu vyvodit etický nebo duchovní rozměr (např. „máme si pomáhat“, „Bůh nás má rád“).

Jak bys stručně vysvětlil toto poselství někomu, kdo Bibli nezná?

Vyučující sleduje schopnost jednoduše a srozumitelně formulovat poselství bez složitých teologických pojmů.

Jak se můžeš inspirovat Ježíšovým jednáním v konkrétní situaci svého života?

Vyučující sleduje, zda žák uvede praktický příklad jednání (např. „neposmívat se“, „pomoci slabšímu“, „odpustit“).

Návrh ověřovacích aktivit

Biblický deník

Žáci napíší krátký zápis po četbě biblického textu: hlavní poselství biblického příběhu + co toto poselství znamená pro mě.

Role-play

Žáci dramaticky ztvární vybraný biblický příběh s reflexí „co by Ježíš udělal dnes“.

Diskuzní kruh

Žáci diskutují, co jim daný biblický text říká o vztazích nebo jak by jej bylo možné provázat k aktuálním společenským tématům.

Plakát „Poselství pro dnešek“

Žáci ve skupinách vytvoří plakát s poselstvím biblického textu pro dnešní společnost.

Srovnání textů

Žáci porovnávají dva biblické texty, hledají společné poselství a úlohu Ježíše v těchto dvou příbězích.

Osobní reflexe „dopis pro Ježíše“

Žáci anonymně napíší, jak by se poselství textu mohlo uplatnit v jejich životě a své dopisy sdílejí jen dobrovolně.

Kreativní ztvárnění

Žáci výtvarně, hudebně nebo literárně vyjádří, co pro ně znamená poselství textu.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák stručně popíše poselství jednoho biblického textu, uvede, jakou roli v něm zaujímá Ježíš Kristus, a řekne, jak může být toto poselství důležité pro dnešní život.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Identifikace poselství	Žák nedokáže najít či pojmenovat	Žák stručně uvede hlavní myšlenku textu.	Žák jasně formuluje hlavní poselství textu a jeho smysl.	Žák přesně vyjádří poselství textu a dokáže ho propojit s různými aspekty života.

	hlavní poselství textu.			
Role Ježíše	Žák nenajde či nevysvětlí úlohu Ježíše v textu.	Žák uvede základní roli Ježíše (např. Učitel, Spasitel, Zachránce).	Žák popíše ústřední úlohu Ježíše v textu.	Žák vysvětlí význam Ježíšovy role a propojí ji s celkovým poselstvím Bible.
Osobní reflexe	Žák nevyjádří žádný vztah k textu.	Žák stručně řekne, jak se text dotýká jeho života.	Žák vysvětlí, jak poselství textu ovlivňuje jeho postoje a jednání.	Žák reflektuje text v širším kontextu svého života a své identity.
Aplikace na současnost	Žák nepropojí text se současností.	Žák uvede jednoduchý příklad souvislosti s dnešní dobou.	Žák popíše, jak poselství souvisí s aktuálními společenskými problémy.	Žák aplikuje poselství textu na konkrétní problémy světa a nabízí možné způsoby jednání.
Schopnost vysvětlit	Žák neumí poselství vysvětlit jinému spolužákovi.	Žák vysvětlí text jednoduchými slovy.	Žák vysvětlí text jasně a srozumitelně i laikovi.	Žák dokáže atraktivně a inspirativně předat poselství i širšímu publiku.
Kreativní vyjádření	Žák neumí vyjádřit poselství textu kreativně nebo čeká na konkrétní zadání vyučujícího.	Žák vytvoří jednoduché symbolické vyjádření (např. kresba).	Žák ztvární poselství výtvarně, hudebně nebo literárně a vysvětlí ho.	Žák originálně a hluboce vyjádří poselství pomocí různých uměleckých forem a propojí ho s osobním prožitkem.
Respekt v diskuzi	Žák se nezapojuje do diskuze nebo nereaguje vhodně.	Žák se zapojí stručně a naslouchá druhým.	Žák aktivně diskutuje a respektuje názory ostatních.	Žák vede diskuzi, přináší vlastní myšlenky a podporuje respektující prostředí.

3B2 Žák hodnotí význam křesťanských symbolů v liturgii a umění a jejich místo ve svém vlastním duchovním hledání.

Návrh ověřovacích otázek

Jaký křesťanský symbol je pro Tebe nejznámější a proč?

Vyučující sleduje, zda žák dokáže symbol identifikovat a osobně se k němu vztáhnout.

Jaký význam má tento symbol v liturgii nebo umění?

Vyučující sleduje schopnost žáka propojit symbol s jeho konkrétní funkcí či vyjádřením (např. kříž, svíce, ryba, holubice).

Co mají společného různé křesťanské symboly, které znáš?

Vyučující sleduje schopnost žáka vyhledat souvislosti a zobecnit význam křesťanských symbolů.

Jak tento symbol může člověku pomoci v jeho víře nebo přemýšlení o životě?

Vyučující pozoruje schopnost žákovy reflexe duchovního významu konkrétního symbolu.

Nacházíš podobné symboly i v umění nebo v každodenním životě? Jaký mají podle Tebe význam?

Vyučující sleduje schopnost žáka propojit význam symbolu mezi liturgií, kulturou a vlastní zkušeností.

Jaký symbol bys vybral, aby nejlépe vyjádřil Tvoji víru nebo Tvé hledání?

Vyučující sleduje schopnost žáka aplikovat symbol na osobní duchovní život.

Kdybys měl tento symbol představit někomu, kdo o křesťanství nic neví, co bys řekl?

Vyučující sleduje, zda je žák schopen jednoduše a srozumitelně vyjádřit podstatu symbolu.

Návrh ověřovacích aktivit

Exkurze/virtuální prohlídka kostela

Žáci hledají a zaznamenávají křesťanské symboly v liturgickém prostoru.

Analýza obrazu nebo sochy

Žáci zkoumají symboly v uměleckém díle a diskutují o jejich významu.

Moje symbolická mapa

Žáci vytvoří myšlenkovou mapu symbolů, které znají, a propojí je s významem pro svoji osobní víru.

Diskuzní kruh

Žáci sdílejí názory a zkušenosti, jak mohou různé symboly pomoci při hledání smyslu života nebo víry.

Tvůrčí vyjádření

Žáci vytvoří vlastní symbol (kresba, grafika, znak) a vysvětlí, co pro něj znamená.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák pozná alespoň jeden křesťanský symbol, stručně popíše jeho význam v liturgii nebo umění a vyjádří, co pro něj osobně znamená.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Rozpoznání symbolu	Žák symbol nerozpozná nebo ho chybně pojmenuje.	Žák pozná a pojmenuje jeden symbol.	Žák pozná více symbolů a stručně je popíše.	Žák pozná různé symboly a vysvětlí jejich význam v různých souvislostech.
Liturgický význam	Žák nedokáže vysvětlit význam symbolu v liturgii.	Žák stručně popíše základní význam symbolu v liturgii.	Žák jasně vysvětlí funkci symbolu v liturgii.	Žák propojí význam symbolu s vlastním liturgickým prožitkem.
Umělecký význam	Žák nerozezná symbol v umění.	Žák uvede jeden příklad, kde se symbol vyskytuje v umění.	Žák popíše, jak se symbol objevuje v křesťanských i světských uměleckých dílech.	Žák vysvětlí, jak symbol v umění vyjadřuje křesťanské poselství a hodnoty.
Srovnání a souvislosti	Žák nedokáže srovnat dva symboly mezi sebou.	Žák uvede jeden společný prvek symbolů.	Žák porovná více různých symbolů a jejich významy.	Žák propojí symboly do širší sítě významů a vysvětlí jejich společné poselství.
Osobní reflexe	Žák symbol nevztáhne k sobě ani neuvede svůj postoj k symbolu.	Žák uvede jednoduchý osobní vztah k symbolu.	Žák vysvětlí, jak symbol ovlivňuje jeho duchovní hledání.	Žák hluboce reflektuje, jak symbol souvisí s jeho identitou a životními hodnotami.
Kreativní vyjádření	Žák nedokáže sdělení vyjádřit symbolicky.	Žák vytvoří jednoduché vyjádření symbolu.	Žák vytvoří symbolické vyjádření a stručně vysvětlí jeho význam.	Žák originálně a smysluplně vyjádří symbol a propojí ho se svou duchovní zkušeností.

3B3 Žák identifikuje podobnosti a rozdíly různých náboženských i nenáboženských tradic a navrhne, jak může aktivně přispět k dialogu mezi nimi v souladu s křesťanskými principy.

Návrh ověřovacích otázek

Jaké znáš náboženské nebo nenáboženské tradice ve svém okolí?

Vyučující sleduje, zda žák umí identifikovat základní tradice světových náboženství (např. křesťanství, islám, judaismus).

Jaké vidíš podobnosti mezi křesťanstvím a jinými tradicemi?

Vyučující sleduje schopnost hledat společné křesťanské hodnoty a tradice a jejich propojení s běžnými potřebami člověka (např. úcta k člověku, solidarita, svátky).

Jaké jsou hlavní rozdíly v jednotlivých náboženstvích, které jsi zaznamenal?

Vyučující pozoruje, zda žák pojmenuje rozdíly s respektem, bez hodnocení.

Proč je podle Tebe důležité mluvit o odlišných tradicích?

Vyučující sleduje, zda žák chápe význam dialogu a soužití mezi lidmi různých tradic.

Jak bys vysvětlil svému kamarádovi, proč je důležité respektovat lidi s jinou vírou nebo světonázorem?

Vyučující sleduje schopnost žáka formulovat hodnoty tolerance a úcty.

Co by se mohlo stát, kdyby lidé různé tradice nerespektovali?

Vyučující sleduje, zda žák dokáže nahlédnout možné konflikty a jejich dopady.

Jak můžeš Ty sám přispět k lepším vztahům mezi lidmi různého vyznání nebo pohledu na svět?

Vyučující sleduje schopnost žákovy osobní reflexe a vhodnost jeho návrhů konkrétních kroků k toleranci (např. respekt, spolupráce, přátelství).

Návrh ověřovacích aktivit

Diskuzní kruh

Žáci sdílejí zkušenosti s různými tradicemi (ve třídě, ve společnosti).

Scénka „setkání tradic“

Skupiny dramatizují fiktivní rozhovor mezi zástupci různých tradic.

Analýza mediálních zpráv

Žáci hledají, jak jsou různé tradice zobrazovány v médiích, a hodnotí míru citlivosti, tolerance a respektu, s jakými k těmto tématům jednotlivá média přistupují.

Společný plakát

Skupiny vytvoří plakát, který vyzdvihuje společné hodnoty různých tradic.

Projekt „Dialog v praxi“

Žáci navrhnu a ve spolupráci s vyučujícím zorganizují konkrétní akci (např. interkulturní den ve škole), která by podpořila vzájemný respekt.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák pojmenuje alespoň jednu náboženskou a jednu nenáboženskou tradici, uvede jeden jejich společný a jeden odlišný znak a vyjádří jednoduchý způsob, jak k nim může přistupovat s respektem.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Identifikace tradic	Žák nerozezná tradice nebo je zaměňuje.	Žák pojmenuje jednu tradici.	Žák správně identifikuje více tradic.	Žák rozpozná různé tradice a zařadí je do širšího kontextu.
Podobnosti	Žák neuvádí žádné společné znaky jednotlivých tradic.	Žák uvede jeden společný znak rozmanitých tradic.	Žák uvede více podobností mezi náboženskými tradicemi.	Žák vyhledá společné hodnoty jednotlivých tradic a dokáže je vysvětlit.
Rozdíly	Žák neuvádí žádné rozdíly nebo je hodnotí negativně.	Žák uvede jednoduchý rozdíl v jednotlivých tradicích.	Žák popíše rozdíly v náboženských tradicích s respektem.	Žák vysvětlí rozdíly a zasadí je do kulturního nebo historického kontextu.
Význam dialogu	Žák nevysvětlí význam dialogu mezi jednotlivými tradicemi.	Žák uvede, že je dobré mluvit s vyznavači různých náboženských tradic.	Žák vysvětlí, proč je dialog důležitý pro společné soužití lidí různého vyznání.	Žák reflektuje přínos dialogu pro celou společnost a mír ve světě.
Formulace respektu	Žák neprojevuje respekt k odlišnostem.	Žák upřímně řekne, že je třeba lidi respektovat, ale neuvede proč.	Žák vysvětlí, proč je respekt důležitý.	Žák uvede příklady respektu a empatie z vlastního života.
Schopnost nahlížet konflikty	Žák neuvažuje o důsledcích konfliktů.	Žák uvede, že nerespektování vede k hádce.	Žák popíše možné následky nepochopení.	Žák ukáže, jak dialog předchází konfliktům a podporuje spolupráci.
Osobní angažovanost	Žák nenavrhuje žádnou aktivitu.	Žák uvede jednoduchý příklad (např. naslouchat).	Žák navrhne konkrétní aktivitu k podpoře dialogu.	Žák prezentuje vlastní iniciativu a propojí ji s křesťanskými principy.

3C Žák popisuje a zastává své postoje s úctou k druhým a ke křesťanským hodnotám.

3C1 Žák obhajuje důstojnost člověka a ochranu stvoření ze svého pohledu a z pohledu křesťanství, rozhoduje se a jedná s ohledem na důsledky svého chování.

Návrh ověřovacích otázek

Co znamená pojem „lidská důstojnost“ z křesťanského pohledu?

Vyučující sleduje, zda žák chápe, že člověk má hodnotu darovanou Bohem, nezávislou na výkonu.

Jak bys vysvětlil spojení mezi vírou a ochranou přírody?

Vyučující sleduje schopnost žáka propojit biblické poselství (stvoření, správcovství) s environmentální odpovědností.

Jaké konkrétní situace ohrožují lidskou důstojnost ve společnosti?

Vyučující sleduje schopnost žáka rozpoznat sociální problémy (šikana, diskriminace, chudoba).

Jak bys obhájil člověka, jehož důstojnost někdo zpochybňuje?

Vyučující sleduje schopnost žákovy empatie, argumentace a ochotu zastat se slabších.

Jaké důsledky má chování lidí, kteří nerespektují přírodu?

Vyučující sleduje schopnost žáka popsat ekologické dopady a jejich souvislost s lidskou činností.

Který biblický příběh nebo verš Tě inspiruje k tomu, abys chránil člověka i přírodu?

Vyučující sleduje schopnost žáka propojit znalost biblického příběhu s konkrétním jednáním.

Návrh ověřovacích aktivit

Debata ve třídě

Žáci obhajují různé postoje k vybraným otázkám (např. „Máme povinnost chránit přírodu, i když nás to omezuje?“).

Analýza biblického textu

Žáci pracují s biblickým textem Gen 1–2, podobenstvím o milosrdném Samaritánovi či Ježíšovými slovy o lásce k bližnímu, hledají spojitosti s důstojností a ochranou stvoření.

Modelové situace

Žáci hrají scénky (šikana, nešetrné chování k přírodě) a diskutují o správném rozhodnutí.

Esej

Žáci se písemně zamýšlejí: „Jak mohu chránit důstojnost lidí a přírody?“

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák uvede, že každý člověk má svoji důstojnost, vysvětlí, proč je důležité chránit přírodu, a podpoří svůj postoj alespoň jedním biblickým příběhem.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Porozumění důstojnosti člověka	Žák nedokáže vysvětlit, co znamená důstojnost člověka.	Žák uvede, že každý člověk má hodnotu.	Žák vysvětlí, že důstojnost člověka je dar od Boha a nezávisí na výkonu.	Žák jasně obhájí křesťanské pojetí důstojnosti člověka a uvede příklady.
Propojení víry a ekologie	Žák nevidí souvislost mezi vírou a ochranou přírody.	Žák uvede, že je dobré přírodu chránit.	Žák vysvětlí, že ochrana přírody souvisí s biblickým poselstvím o stvoření.	Žák argumentuje, proč křesťanská víra vede k odpovědnému zacházení se stvořením a uvede příklady.
Schopnost obhajoby	Žák neobhajuje důstojnost člověka ani ochranu přírody.	Žák stručně řekne, proč je důležité chránit lidi nebo přírodu.	Žák aktivně obhajuje ochranu člověka a přírody v jednoduchých situacích.	Žák jasně a s argumenty obhajuje důstojnost a stvoření i v náročnějších situacích.
Rozhodování v situacích	Žák nedokáže navrhnout odpovědné jednání.	Žák navrhne jednoduchou reakci (např. říct dospělému).	Žák navrhne odpovědné jednání s ohledem na důsledky.	Žák zvažuje důsledky, reflektuje je a volí takové jednání, které odpovídá křesťanským hodnotám.
Biblická opora	Žák nezná biblické texty k tématu.	Žák uvede jeden biblický text bez souvislostí.	Žák propojí vybraný biblický příběh s důstojností člověka nebo ochranou přírody.	Žák propojí více biblických textů s odpovědným jednáním a vysvětlí jejich význam pro současný život.

3C2 Žák posuzuje své jednání z pohledu křesťanských principů, oceňuje hodnoty, které vycházejí z křesťanství, a jím vybrané zastává ve svém každodenním životě.

Návrh ověřovacích otázek

Které křesťanské principy považuješ za nejdůležitější pro svůj život? Proč právě tyto?

Vyučující sleduje schopnost žákovy identifikace a osobní preference jím vybraných křesťanských principů.

Podle čeho bys posoudil své chování vůči spolužákovi?

Vyučující sleduje schopnost reflexe vlastního jednání žáka na základě křesťanských principů a hodnot.

Které hodnoty, vycházející z křesťanství, pozoruješ u lidí kolem sebe (např. rodiče, vyučující, přátelé)?

Vyučující pozoruje schopnost žáka rozpoznávat křesťanské hodnoty v praxi.

Co pro Tebe znamená jednat podle Ježíšova přikázání lásky v každodenních situacích?

Vyučující sleduje schopnost žáka konkrétně aplikovat princip Ježíšova přikázání lásky v běžných situacích.

Jaké následky může mít situace, když lidé ignorují křesťanské hodnoty, jako je pravda, spravedlnost nebo odpuštění?

Vyučující sleduje schopnost žáka odhadnout důsledky ignorace křesťanských hodnot ve společnosti.

Uveď příklad situace, kdy ses rozhodl jednat podle hodnoty, které si vážíš. Jak ses cítil?

Vyučující sleduje osobní reflexi žáka a integraci křesťanských hodnot do jeho života.

Který biblický příběh nebo Ježíšův výrok Ti připomíná hodnoty, které chceš zastávat?

Vyučující sleduje propojení biblického příběhu a jeho poselství do osobního života žáka.

Návrh ověřovacích aktivit

Sebereflexní deník

Žáci zapisují situace, kdy se rozhodli jednat podle křesťanské hodnoty (např. kdy naposledy někomu něco odpustili, kdy někomu pomohli).

Biblický workshop

Žáci pracují s biblickým textem (např. blahoslavenství, podobenství) a propojují jej se současnými životními situacemi.

Projekt „Moje hodnota pro život“

Každý žák si vybere jednu konkrétní hodnotu a představí, jak ji může naplňovat ve škole, rodině či mezi přáteli.

Minimální doporučená úroveň OVU

Žák uvede alespoň jeden křesťanský princip a jednu křesťanskou hodnotu, vysvětlí jejich význam a na jednoduchém příkladu ukáže, jak podle nich jedná v běžném životě.

Podklad pro formativní hodnocení OVU

Oblast	Počáteční úroveň	Střední úroveň	Pokročilá úroveň	Výborná úroveň
Identifikace křesťanských principů	Žák nedokáže pojmenovat žádné křesťanské principy.	Žák uvede alespoň jeden křesťanský princip (např. přikázání lásky).	Žák uvede více principů a stručně je popíše.	Žák jasně vysvětlí více principů a jejich význam pro každodenní život.
Reflexe vlastního jednání	Žák neposuzuje své jednání z pohledu křesťanských principů.	Žák uvede jeden příklad, kdy své jednání porovnal s křesťanským principem.	Žák posoudí své chování v různých situacích podle křesťanských principů.	Žák pravidelně reflektuje své jednání a vysvětluje, jak jej ovlivňují křesťanské principy.
Oceňování hodnot	Žák nedokáže vysvětlit význam křesťanských hodnot.	Žák stručně vysvětlí, proč je pro něj jím vybraná hodnota důležitá pro jeho život.	Žák vysvětlí význam vícero křesťanských hodnot pro soužití lidí.	Žák reflektuje širší společenský a osobní význam křesťanských hodnot a dokáže je obhájit.
Aplikace v praxi	Žák neuvede žádný příklad ze svého života.	Žák uvede jeden jednoduchý příklad, kdy jednal podle vybrané hodnoty.	Žák uvede více příkladů svého jednání podle křesťanských hodnot.	Žák důsledně propojuje své jednání s vybranými hodnotami a reflektuje jejich význam.
Biblická opora	Žák nezná žádný biblický text, který by hovořil o křesťanských hodnotách.	Žák uvede jeden biblický příběh, ale bez souvislostí.	Žák propojí biblický příběh s konkrétní hodnotou.	Žák propojí více biblických textů s hodnotami a reflektuje jejich význam pro svůj život.